

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

INNEHÅLL

1	FÖRVALTNINGENS GRUNDUPPDRAG	3
2	PLANERING OCH UPPFÖLJNING I FÖRVALTNINGEN.....	5
3	MÅL OCH UPPDRAG FRÅN FULLMÄKTIGE OCH STYRELSE/NÄMND	6
4	PLAN FÖR GENOMFÖRANDE AV UPPDRAG OCH MÅLUPPFYLLELSE	8
5	EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	10
5.1	Ersättningar	10
5.1.1	Beslutade ersättningar ur regionstyrelsens anslag	10
5.1.2	Fördelningen av ersättningen inom förvaltningen	12
5.1.3	Ramförändring jämfört med föregående års ram.....	13
5.2	Intäktsfinansierade verksamheter	14
5.3	Budget	14
5.3.1	Generella förutsättningar.....	14
5.3.2	Resultaträkning exklusive förvaltningsinterna poster	15
5.3.3	Ram reducering Ekonomi i balans.....	17
5.3.4	Kvarstående underskott.....	17
5.3.5	Känslighetsanalys	18
5.4	Investeringar	19
6	INTERN KONTROLL	21
7	FÖRVALTNINGSSPECIFIKA MÅL MED INDIKATORER OCH MÅLVÄRDE	22
8	INTERN REFERENS	24
9	UNDERSKRIFTER	24

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

1 FÖRVALTNINGENS GRUNDUPPDRAG

För att optimera möjligheterna att använda kompetens, vårdplatser och andra resurser så effektivt som möjligt har hälso- och sjukvården inom Region Västmanland samlats i en förvaltning. Detta utifrån de uppdrag som lämnas av regionstyrelsen samt för att stödja processer och flöden inom och mellan sjukhusen och primärvården.

Grunduppdraget för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen är att bedriva, planera för och tillhandahålla en jämlik, säker och tillgänglig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom Västmanlands län.

Inom förvaltningen bedrivs specialiserad somatisk och psykiatrisk vård inklusive rättspsykiatri och habilitering, samt tillhandahållande av hjälpmedel. Förvaltningen har ett uppdrag att remittera de patienter som har ett behov av högspecialiserad/riks- och regionvård som inte erbjuds i förvaltningens driftorganisation. Förvaltningen är också beställare och finansiär av primärvården i länet.

Region Västmanland är värd för samverkan via den gemensamma Hjälpmedelsnämnden¹ som bland annat har driftansvar för Hjälpmedelscentrum.

Förvaltningen har även ett uppdrag inom utbildning och forskning. Detta sker i samarbete med Centrum för innovation, forskning och utbildning (CIFU).

1.1 Akutsjukvård

Akutsjukvården har ansvar för;

- Kirurgiska specialiteter
- Medicinska specialiteter (delvis länsövergripande)
- Operation anestesi och intensivvård
- Akutmottagning
- Ambulanssjukvård
- Specialisttandvård
- Onkologi
- Geriatrik och medicinsk rehabilitering

1.2 Nära vård

Nära vård i Västmanland ansvarar för;

- Vårdval primärvård - Primärvårdsprogrammet inom länet för vårdcentraler etablerade inom lagen om valfrihetssystem (LOV)

¹ Reglemente 21936 och Samverkansavtal 21937

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

- Övriga primärvårdsuppdrag (jourmottagning, 1177, ungdomsmottagning, BU -hälsan, smärtrehabilitering, paramedicinsk primärvård)
- Habilitering
- Vuxenpsykiatri
- Barn- och ungdomspsykiatri
- Rättspsykiatri
- Närsjukhusen i Köping (inkl. medicinakut), Fagersta och Sala
- Palliativa enheten
- Hälsocenter

1.3 Medicinsk diagnostik och teknik

Område medicinsk diagnostik och teknik ansvarar för;

- Laboratoriemedicinska specialiteter
- Radiologi
- Klinisk fysiologi
- Hjälpmedelscentrum
- Medicinsk teknik

1.4 Medicinsk stab

Den medicinska stabens uppdrag omfattar;

- Patientsäkerhet
- Läkeemedelskommitté och Enheten för sjukvårdsfarmaci
- Smittskydd och vårdhygien
- Funktionerna gaskommittén, chefsfysiker och organdonation
- Försäkringsmedicin

1.5 Planerings- och utvecklingsstab

Planerings- och utvecklingsstabens uppdrag omfattar;

- Enheten för kunskapsstyrning
- Enhet för vårdigitalisering
- Vårdstöd
- Planering/utveckling/analys/beredning
- AT enhet
- Resursenhet

1.6 Privata vårdgivare

- Specialistmottagningar, fysioterapi mm
- Tandvård, beställarperspektiv

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

2 PLANERING OCH UPPFÖLJNING I FÖRVALTNINGEN

2.1 Planering

Förvaltningens övergripande mål och aktiviteter utgår från regionplanen och dess uppdrag. Förvaltningsplanen beskriver förvaltningens grunduppdrag samt mål, program, prioriterade utvecklingsområden och ekonomisk ersättning som gäller för kommande planperiod.

Förvaltningen har i förvaltningsplanen valt att fokusera på följande långsiktiga målsättningar inför planperioden:

- Kvalitet
- Tillgänglighet
- Omställning till Nära Vård
- God kostnadsutveckling

Samtliga verksamheter i förvaltningen har i uppdrag att ta fram en egen budget och verksamhetsplan utifrån förvaltningsplanen. I Hjälpmedelscentrums verksamhetsplan inkluderas även Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning.

För att skapa delaktighet kopplas verksamhetsplanen till medarbetarens individuella mål som tas fram i samband med medarbetarsamtalet, vilka i sin tur är kopplade till medarbetarens kompetensutvecklingsplan.

Ständiga förbättringar ska utgöra ett grundläggande förhållningssätt som ska genomsyra allt förbättrings- och utvecklingsarbete.

2.2 Uppföljning

Förvaltningen har resultatdialog med regionstyrelsen för uppföljning och redovisning av bland annat:

- Måluppfyllelse utifrån förvaltningsplan och mätplan.
- Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse.
- Åtgärder för att hantera uppkomna avvikelser.

Löpande uppföljning sker månadsvis med respektive områdesledning. Uppföljning sker även via skriftlig rapportering och schemalagda muntliga möten med områdeschefer. Områdeschefer och stabschefer följer upp inom sina respektive verksamheter. Respektive verksamhetschef följer upp sin klinik tillsammans med klinikledning. Den individuella medarbetaren följs upp av respektive chef i det årliga medarbetarsamtalet. Planering och uppföljning görs också vid samverkansmöten med fackliga organisationer på klinik - och förvaltningsnivå.

Hjälpmedelscentrum har resultatdialog med gemensamma Hjälpmedelsnämnden.

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

3 MÅL OCH UPPDRAG FRÅN FULLMÄKTIGE OCH STYRELSE/NÄMND

Mål och uppdrag	Regionfullmäktige	Regionstyrelse
1 Nöjda invånare i en attraktiv region		
Mål	- Invånarna ska ha stort förtroende för regionens tjänster - Tillväxten ska vara hållbar i hela regionen	- Invånarna ska ha stort förtroende för regionens hälso- och sjukvård (Indikatorer kap 7)
Måldokument	- Framtidens hälso- och sjukvård 2030 - Regional utvecklingsstrategi – RUS	= RUS: Delmål Ett välmående Västmanland #5, 6 Delmål Ett tillgängligt Västmanland #11
Uppdrag	1. Utveckla patientens delaktighet 3. Verkställa RUS	
2 En god och jämlik hälsa		
Mål	Invånarnas hälsoläge ska vara gott och jämlikt	Följsamhet till nationella screeningprogram (Indikatorer kap 7)
Måldokument	Program för hälsoinriktat arbete RUS	= RUS: Delmål Ett välmående Västmanland #5 Delmål Ett tillgängligt Västmanland #11
Uppdrag	4. Minska hälsoklyftor 5. Förebyggande insatser mot ohälsa 6. Samverkan för dem med störst vårdbehov 7. Förbättrade ledtider i cancervården 8. Samverkan barn/unga med psykisk ohälsa 9. Forskning och innovation	RS1. Införa tarmcancerscreening (befintligt) RS2. Ta fram gemensam plan mellan HSF och RUF för det fortsatta hälsoinriktade arbetet RS3. Säkerställa FoU i samverkan med CIFU
3 En effektiv verksamhet av god kvalitet		
Mål	- God tillgänglighet - Rätt nivå - God kvalitet - God hushållning av resurser	Samma mål som Rf men på fv-nivå (Indikatorer kap 7)
Måldokument	- Framtidens hälso- och sjukvård 2030 - Primärvårdsprogram - RUS - Miljöprogram	= Regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet 2021–2024 Regionens processbeskrivning/metod för effekthemtagning RUS: Delmål Ett välmående Västmanland #6
Uppdrag	11. Förflyttning mot Nära vård 12. Uppnå kömiljard och korta värdköer 15. Personcentrerade arbetssätt 16. Åtgärder för ökad effektivitet i vården 17. Nytt primärvårdsprogram 20. Köptrohet och följsamhet till beslut 21. Robusthet och resiliens	RS4. Säkerställa lågtröskelmottagning RS5. Säkerställa tillnyktringsenhet RS6. Säkerställa rättspsykiatrisk vård på rätt nivå (klass 3) RS7. IVA-platser RS8. Säkerställa rehab av covid-eftervård RS9. Redovisa åtgärder för att säkerställa god kvalitet i förvaltningens processer och tjänster RS10. Digitalisering/automatisering i/av processer och tjänster RS11. Redovisa effekthemtagning i förvaltningens prioriterade utvecklingsprojekt RS12. Tydligare gränsöverskridande arbete mellan BUP och BU-hälsan för att främja tidiga insatser. BUP:s dimensionering. RS14. Säkerställa god kvinnosjukvård enligt nationella överenskommelser.

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

Mål och uppdrag	Regionfullmäktige	Regionstyrelse
4 Stolta och engagerade medarbetare samt uppdragstagare		
Mål	- Regionen ska vara en attraktiv arbetsgivare - Regionen ska vara en professionell uppdragsgivare	Förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare (Indikatorer kap 7)
Måldokument	Arbetsmiljöprogram	
Uppdrag	22. Erbjuder sysselsättning till dem långt ifrån arbete 23. Skapa bättre förutsättningar för chef och ledarskap 24. Utbildningsuppdrag 25. Låg och stabil sjukfrånvaro 26. Stabil bemanning med egen personal 28. Vårdvals-/avtalsparter involveras i utveckling av nära vård	RS15. Uppmärksamma och hantera hälsoaspekter /Covid-effekter hos personal i samverkan med Regionhälsan
5 En stark och uthållig ekonomi		
Mål	- Uppnå fastställt ekonomiskt resultat - God finansiell ställning	- Förvaltningen ska uppnå ekonomiskt resultat enligt budget
Måldokument	-	-
Uppdrag	29. Säkerställa att förvaltningar och verksamheter förbättrar och effektiviserar arbetssätt och tjänster 30. Redovisning, uppföljning riktade statsbidrag	RS16. Säkerställa åtgärder inom samtliga målområden för att långsiktigt uppnå balans mellan verksamhet och finansiering

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

4 PLAN FÖR GENOMFÖRANDE AV UPPDRAG OCH MÅLUPPFYLLELSE

Åtgärd	Tidplan	² Ansvarig
Nöjda invånare i en attraktiv region		
1. Verkställa framtagna handlingsplan för implementering av patientkontrakt	2021-	FL
1. Förbättra SIP processen via koordinatörer	2021-	FL
3. Verkställa RUS, genom implementering av Nära vård och utveckla Hälsocenter	2021	NV
En god och jämlik hälsa		
4 - 5. Äldrepsykiatri – förbättra omhändertagande	2021-	NV/AS
4 - 5. Utveckla hälsocenter	2021-	NV
4 - 5. Använda befintliga hälsodata i projekt kopplat till omställning God och Nära vård (noderna)	2021-	NV/AS
6. Säkerställa följsamhet och riktlinjer och överenskommelse avseende samverkan vid utskrivning från slutet Hälso- och sjukvård	2021	NV/AS
6. Säkerställa implementering av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp	2021	POU
7. Analys av resultat och framtagande av åtgärdsförslag gällande ledtider cancervården	2021	FL
8. Genomföra förbättringsåtgärder utifrån framtagna förslag i processöversyn psykisk ohälsa hos barn och unga samt unga vuxna.	2021	NV
8. Följa upp projekt Mottagning tidiga insatser barn 0-6 år.	2021-2022	NV/AS
9. Utveckla samverkan med CIFU genom att b l a tillsätta en forskningsansvarig	2021	MS
RS1. Införa tarmcancerscreening	2021	AS
RS2. Gemensam plan tillsammans med regional utvecklingsförvaltning gällande fortsatt hälsoinriktat arbete	2021	NV
RS3. Utveckla samverkan med CIFU genom att b l a tillsätta en forskningsansvarig	2021	MS
En effektiv verksamhet av god kvalitet		
11. Verkställa program Nära vård	2021-	FL
12. Strategiskt arbete med resurs- och produktionsplanering via Vårdstöd	2021-	NV/AS
15. Verkställa framtagna handlingsplan för implementering av patientkontrakt	2021-	FL
15. Genomföra utbildningar i personcentrerat förhållningssätt	2021-	FL
16. Säkerställa implementering av personcentrerade sammanhållna vårdprocesser	2021-	FL
17. Framtagande av nytt primärvårdsprogram som stödjer samverkan och omställning till Nära vård samt nytt ekonomiskt styrsystem	2021	NV
20. Deltagande i regionövergripande projekt kring material och inköp för att stärka och följa köptrohet	2021-	FL
21. Deltagande i regionövergripande projekt kring fastighet och materialförsörjning.	2021-	FL
21. Genomföra aktiviteter kopplat till miljöprogrammet och handlingsplanen för mänskliga rättigheter för att säkra målfyllnelse av Region Västmanlands hållbarhetsstrategi	2021	FL
RS4. Fortsatt planering för införande av lågtröskelmottagning	2021-	NV
RS5. Fortsatt planering av tillnyktringsenhet	2021-	NV
RS6. Planering av rättspsykiatrisk vård klass3	2021	NV
RS7 Fortsatt planering och implementering av fler IVA platser	2021-	AS
RS8. Strukturerad planering vid utskrivning efter covid-vård samt utökat samarbete mellan smärtehabilitering och IVA.	2021	AS/NV
RS9. Verkställa åtgärder utifrån regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet 2021–2024 för att säkerställa god kvalitet i förvaltningens processer och tjänster	2021-	FL
RS10. Säkerställa implementering av aktiviteter i den digitala handlingsplanen	2021	FL

² FL= Förvaltningsledning, NV= Nära vård, AS= Akutsjukvård, MS= Medicinsk stab, POU= Planering och utveckling

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

Åtgärd	Tidplan	³ Ansvarig
RS11. Säkerställa effekthemtagning i prioriterade utvecklingsprojekt	2021	FL
RS12. Barn och ungdomshälsan i länets fyra noder	2021	NV
RS14. Säkerställa god kvinnosjukvård enligt nationella överenskommelser.	2021	FL
Stolta och engagerade medarbetare samt uppdragstagare		
22. Delta regionövergripande arbete för att säkerställa att sysselsättning till dem som är långt från arbete.	2021	HR
24. Via utbildningsrådet utveckla dialogen med utbildningsanordnare för att säkerställa för att förvaltningen är goda kravställare för utbildning	2021	FL
24. Ta fram en förvaltningsövergripande handlingsplan med utgångspunkt från resultatet av den kompetenskartläggning som gjorts inom HSF.	2021-	FL
25. Identifiera särskilt drabbade grupper och göra riktade insatser för att uppnå en låg och stabil sjukfrånvaro	2021	HR
25. Tydliggöra chefsrollen samt chefers och ledares förutsättningar	2021	HR
26. Fortsätta utveckla effektiva schema- och bemanningsmodeller	2021	POU/HR
26. Undersöka förutsättningar för nattarbete och hur vi gör nattarbetet mer attraktivt.	2021	POU/HR
26. Fortsätta arbetet med att ta fram kompetensmodeller för olika yrkesgrupper och chefsroller	2021	POU/HR
- Undersöka förutsättningar för nattarbete och hur vi gör natten attraktiv		
28. Vårdvals-/avtalsparter involveras i utveckling av Nära vård	2021-	FL
RS15. Uppmärksamma och hantera hälsoaspekter/covid effekter hos personal i samverkan med Regionhälsan	2021	HR
En stark och uthållig ekonomi		
29. Säkerställa att förvaltningar och verksamheter förbättrar och effektiviserar arbetssätt och tjänster genom utveckling av budget o verksamhetsplanering på verksamhetsnivå, i enlighet med krav i revisionsrapport från PWC	2021	FL
30. Redovisning och uppföljning av riktade statsbidrag säkerställs gemensam styrgrupp etablerad och generisk process för beslut och uppföljning av statsbidrag etablerad under 2020	2021	FL
RS16. Säkerställa beslutade åtgärder inom samtliga målområden för att långsiktigt uppnå balans mellan verksamhet och finansiering, redovisas i ekonomiavsnitt	2021	FL

³ FL= Förvaltningsledning, NV= Nära vård, AS= Akutsjukvård, MS= Medicinsk stab, POU= Planering och utveckling

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

5 EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

5.1 Ersättningar

Fullmäktige har beslutat om följande ram för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen:

7 594 miljoner kronor för 2021

7 769,5 miljoner kronor för 2022

8 002,2 miljoner kronor för 2023

Denna ersättning utges som regionsättning med 1/12 per månad.

De beslutade kostnadsreduceringarna för 2021 kopplat till Ekonomi i balans (EIB), för den samlade förvaltningen på totalt 68,8 miljoner kronor, är inarbetade i ram.

För planperioden 2020-2022 uppgår den samlade planerade EIB-effekten under tre år till 234 miljoner kronor i reducerade ramar. Beloppen inkluderar reduceringar för lägre prisuppräknings från verksamhets och ledningsstöd, regionkontoret och hjälpmedelscentrum. I beloppet ingår även reducering av cheftjänster i samband med omorganisation.

5.1.1 Beslutade ersättningar ur regionstyrelsens anslag

Förvaltningen berörs av ett antal nationella överenskommelser och anslag till regionstyrelsens förfogande. I tabell nedan anges förvaltningens budgeterade anslag för år 2021. Ställningstagande till budgetering av belopp i tabellerna nedan har skett i dialog med Centrum för Ekonomi.

Regionstyrelsens anslag

Tabell - anslag i regionplanen	mnkr	Kommentar
Nationella riktlinjer GAP-analyser	5,0	Medicin, Psykiatri
Tarmcancerscreening	4,0	Förskjuten uppstart på grund av covid-19. Delårseffekt ca 4 mnkr, av totalt 6mnkr i Regionsplanen
Regionsvårdsavtal	30,0	Höjda priser i regionvårdsavtal, Samverkansnämnden Mellansverige
Extra IVA-platser (5 st)	15,0	Delfinansiering via anslag i regionplan

De i regionplanen avsatta resurserna för lågtröskelmottagning och tillnyktringsenhet (TNE) planeras inte avropas under 2021, pga avsaknad av lokal för lågtröskelmottagning samt avsaknad av beslut om medfinansiering från kommunerna gällande TNE.

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

Statsbidrag/överenskommelser

Statsbidragens roll som finansiär tenderar att öka i omfattning. Förvaltningen ska verka för att uppfylla de överenskommelser som tecknas mellan regeringen och SKR, inklusive att uppnå maximal prestationsersättning i de fall där detta är aktuellt.

Regionen etablerade under 2020 en styrgrupp för hanteringen av statsbidrag /överenskommelser med deltagare från centrala ekonomi- och HR-funktionerna, samt Kompetenscentrum för hälsa. I arbetet ingår att pröva om regionen redan uppfyller överenskommelsens villkor. Därefter kartläggs vilka eventuella ytterligare insatser som behövs för uppfyllande ("gapanalys"). Den verksamhet som tillkommer ska inte vara mer omfattande än vad som kan erhållas i statsbidrag/ersättning.

Utgångspunkt är att den tillkommande verksamheten ska vara tillfällig. Om permanent verksamhet finansieras med hjälp av medel från överenskommelserna ska det finnas en plan för hur verksamheterna ska finansieras när statsbidraget upphör. Försiktighetsprincipen gäller (kring budgetering, prognostisering etc.). I tabell nedan anges de överenskommelser/statsbidrag som ingår i regionplanen, dels totalbelopp enligt regionplan i kolumn ett, dels den andel som förvaltningen har budgeterat för 2021 i kolumn två.

Statsbidrag/ överenskommelser i regionplanen	Total belopp	Varav budgeterat belopp	Kommentar
Kvinnosjukvård, specialist och primärvård	27,7	11,0	Etablerad förstärkt verksamhet på Barnmorskemottagningar, förlossning, samt neonatal.
Psykisk hälsa	28,0		Planering pågår. Avrop sker när ÖK är nationellt beslutad, avseende hela beloppet.
Kortare väntetider i cancervården	11,0	11,0	Etablerad verksamhet, bland annat diagnostiskt centrum.
Sjukskrivningsprocessen/- rehabkoordinator	9,7	9,7	Etablerad verksamhet med rehab koordinater, framför allt i primärvården men även några kliniker.
God och Nära vård	136,0		Planering pågår. Förvaltningen avser att avropa ca 85 mnkr av dessa när ÖK är nationellt beslutad.
Patientsäkerhet m.m.	7,0		Förvaltningen avser att avropa dessa när ÖK är nationellt beslutad.

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

Ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården	80,0		Förvaltningen avser att avropa/uppnå målen, när ÖK är nationellt beslutad.
Provtagning	53,0		Förvaltningens utgångspunkt är att avrop sker genom ersättning per prov utgår, enligt samma principer som år 2020.
Uppdämt vårdbehov	106,7	106,7	Beloppet budgeteras för åtgärder för att korta värdköer samt bibehålla/öka tillgänglighet.
SUMMA	459,1	138,4	

5.1.2 Fördelningen av ersättningen inom förvaltningen

Verksamhet	Ram 2020 (mnkr)	Ram 2021 (mnkr)
Område Nära Vård	2 701,3	2 629,7
<i>Varav Verksamhet Vårdval primärvård</i>	<i>1 190,5</i>	<i>1 230,5</i>
Område Medicinsk Diagnostik och Teknik	31,3	31,8
Område Akutsjukvård	3 661,4	3 979,9
Område Medicinsk stab	532,8	568,8
<i>Varav läkemedel</i>	<i>485,9</i>	<i>521,7</i>
Område Planering- och utveckling	92,7	99,2
Område förvaltningsledning	384,3	284,6
<i>Varav Privata utförare</i>	<i>104,9</i>	<i>104,4</i>
Summa	7 403,8	7 594,0

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

En rad organisatoriska, och andra, förändringar mellan och inom områden har arbetats in i budgetramarna ovan, och innebär förändringar jmf med 2020. Viktiga delar är:

- Sårcentrum flyttas från Akutsjukvård till Nära vård
- Hälsocenter flyttas från regional utveckling till Nära vård
- Kliniken för Geriatrik och rehabilitering återförs till Akutsjukvården
- HMC och Medicinsk teknik överförs från områdena Nära vård respektive Akutsjukvård till Område diagnostik
- Det fasta anslaget på tandvårdsenheten (beställare) gällande specialisttandkliniken har överförts som anslag till kliniken, totalt 57 mnkr
-

5.1.3 Ramförändring jämfört med föregående års ram

Ramförändringar i miljoner kronor	2021	2022	2023
LPIK uppräknig	134,6	142,2	138,0
Demografiuppräknig	8,4	7,6	7,1
Kostnadsökning läkemedel, netto	90,6	76,3	87,6
Reducering ram till följd av EIB	-60,1	-46,3	
Reducering ram till följd av lägre interna prisökningar	-8,7	-4,4	
Ramökning: Samordningsförbund (0,2), Ambulansdirigering (0,2), Jour BUP (1,5)	1,9		
Ramökning fr RS anslag: Ny städstandard (4,1), vårdgarantikontor (2,0)	6,1		
Omflytt ramar	17,4		
<i>varav Vårdval</i>			
<i>LPIK uppräknig</i>	<i>34,5</i>	<i>27,0</i>	<i>26,3</i>
<i>Demografiuppräknig</i>	<i>8,4</i>	<i>7,6</i>	<i>7,1</i>
<i>Reducering ram till följd av EIB</i>	<i>-12,0</i>	<i>-12,3</i>	

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

<i>Omflytt ramar (överföring studierektorsfunktion)</i>	1,7		
Summa förändring	190,2	175,4	232,7

5.2 Intäktsfinansierade verksamheter

Tabellen nedan visar prisförändring i procent, pris- och volymförändring samt total beräknad intäkt för intäktsfinansierade verksamheter.

Verksamhet	Prisförändring i procent	Prisförändring i mnkr	Volymförändring i mnkr	Total beräknad intäkt i mnkr
Röntgenkliniken	1,0 %	2,5	5,0	265 (not 1)
Laboratoriemedicin	2,5 %	19,8	0,0	310 (not 2)
HMC	0,0 %	0,0	6,0	141
Fysiologkliniken	-1,0 %	-0,4	1,1	49,5

Not 1) Röntgen har förutom pris och produktionsökning även fått mer intäkter för interventionsberedskap.

Not 2) Laboratoriemedicin har förutom prisökning även fått mer intäkter för provtagning.

5.3 Budget

5.3.1 Generella förutsättningar

Hälso- och sjukvårdssektorn har generellt i ett antal år haft kostnadsökningar högre än budgeterade uppräknings. I Lars-Bertil Arvidssons rapport från hösten 2019⁴ anges en ungefärlig ökning för branschen på cirka 5 procent per år. I samma rapport bedömer Arvidsson att omställning mot konceptet nära vård har en potential att minska den kostnadsutvecklingstakten med 1,5 procentenheter ner till cirka 3,5 procent. I underlag kopplat till förhandling om ny regionvårdsprislista inom Samverkansnämnd Mellansverige syns i underlagen att kostnadsutvecklingen genomsnittligt för sjukhusen avseende DRG för åren 2014–2018 varit 24,5 procent. Västmanlands sjukhus har här en ackumulerad utveckling på 21,7 procent.

Region Västmanlands hälso- och sjukvård har ett kostnadsläge i mittskiktet bland Sveriges regioner. Avseende kostnads- och produktivitsutvecklingen mätt i kostnad

⁴ Lars-Bertil Arvidson – Västmanlands Hälso- och Sjukvård i samverkan mot 2030, en konkretisering av Mål 2030

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

per DRG-poäng har regionen alla fem åren 2015–2019 haft en bättre utveckling än snittet i riket och låg år 2019 under snittet för kostnad per producerad DRG-poäng.

Hantering av covid-19 pandemin under 2020 har medfört stora omställningar i verksamheterna samt stora tillfälliga kostnadsökningar, vilket försvårar analyser och möjligheter att dra slutsatser gällande det ekonomiska ingångsläget i 2021 års verksamhet. Bedömning är att förvaltningen förutom den reguljära verksamheten dels har ett temporärt utökat uppdrag dels i form av ett uppdämt vårdbehov genom vård som temporärt fått anstå i samband med pandemihanteringen, dels ett större behov under cirka 1–2 år av IVA- och infektionsplatser relaterat till kvarstående covid-19-behov.

5.3.2 Resultaträkning exklusive förvaltningsinterna poster

Förutsättningarna för hälso- och sjukvårdsförvaltningens ekonomi år 2021 redovisades fördjupat i på RS § 235/20. I projektet EIB (Ekonomi i Balans) för 2020 ingående åtgärder uppnåddes enbart en begränsad besparingseffekt under 2020 kopplat till covid-19 pandemin. Av icke uppnådda EIB-effekter 2020 beräknas 21 miljoner kronor hämtas hem år 2021.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens ram 2021 reduceras i regionplanen, i enlighet med treårsplanen för EIB, med 69 miljoner kr. Den åtgärdsplan för ekonomi i balans som redovisades och protokollfördes i RS § 235/20 har nu arbetats in i nedan redovisade ekonomiska ramar. Det handlar totalt om ytterligare potentiella besparingar och intäktsökningar på 85 miljoner kronor, varav cirka 70 miljoner kronor nu arbetats in i ram 2021 och cirka 15 miljoner kronor förskjuts till 2022. Besparingspaketet på 70 miljoner kronor består av två delar. Den första delen avser kostnadsbesparande och intäktsstärkande åtgärder (exklusive avgifter) och fastställs av HSD i december i ärende "Åtgärds och arbetsplan för ekonomi i balans 2021 och plan för organisations- och verksamhetsutveckling" (Diarie-nr HSF200015). Innehållet är i allt väsentligt med som bilaga i ärende § 235/20. Summa cirka 55 miljoner kronor.

Del två gäller de intäktsförstärkande åtgärderna som avser avgifter. Ett ärende förbereds, efter överläggningar med samtliga partiers gruppledare, för beslut på regionstyrelsen och regionfullmäktige i februari 2021, med förslag till ikraftträdande från 1 april 2021. Det handlar framför allt om höjda patientavgifter, införande av nya patientavgifter för distanskontakter som kvalificerade medicinska telefonsamtal och kontakt via chatt, samt införande av tidsgräns för när besök senast måste avbokas samt reviderad uteblivandeavgift. Även dessa åtgärder är redovisade i bilaga till ärende § 235/20. Summa 15 miljoner kronor effekt 2021, helårseffekt från 2022 cirka 20 miljoner kronor.

Såväl kostnadsbesparingar som intäktsförstärkningar är inarbetade i resultaträkning nedan.

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

	Akkumulerat utfall 2020-10	Årsbudget 2020	Årsbudget 2021
Patientavgifter	80	113	128
Ersättning vårdtjänster	132	152	166
Regionsättning	6 255	7 433	7 786
Försäljning av tjänster	146	184	194
Övriga intäkter	163	201	186
Intäkter	6 776	8 083	8 461
Summa Intäkter	6 776	8 083	8 461
Löner	-2 168	-2 193	-2 263
Sociala avgifter	-984	-1 000	-1 029
Inhyrd personal	-111	-84	-56
Övriga kostnader i kkl 4	-41	-69	-69
Personalkostnader	-3 304	-3 347	-3 417
Ankomstregistrerade fakturor	-4	0	0
Köpt vård	-735	-857	-1 000
Labttjänster	-39	-46	-49
Röntgentjänster	-32	-36	-36
Läkemedel inom förmånen	-624	-729	-788
Läkemedel ej inom förmånen	-216	-287	-305
Tekniska hjälpmedel	-53	-71	-70
Sjukvårdsartiklar/medicinskt material	-261	-262	-284
Övriga kostnader i kkl 5	-1 081	-1 327	-1 346
Kostnader för material, varor och tjänster	-3 044	-3 615	-3 878
Lokalkostnader	-298	-345	-351
Övriga kostnader i kkl 6	-148	-170	-178
Övriga kostnader i kkl 7-8	-405	-491	-514
Avskrivningar	-93	-116	-123
Övriga verksamhetskostnader	-945	-1 122	-1 166
Summa Kostnader	-7 293	-8 083	-8 461
Resultat:	-517	0	0

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

5.3.3 Ram reducering Ekonomi i balans

Den samlade bedömningen av reduceringar redovisas nedan.

Ekonomi i balans/Åtgärdsplan 2021–2023 (tkr)

Kategori EiB	Plan ekonomisk effekt 2020	Plan ekonomisk effekt 2021	Plan ekonomisk effekt 2022
Personal	76 521	30 274	21 563
Köpt vård	5 000	5 931	0
Material och tjänster	27 409	10 277	28 766
Ökade intäkter	0	23 518	5 000
Totalsumma	108 930	70 000	55 329

Vad gäller ekonomiska effekter avseende år 2022 redovisas i tabell ovan i regionplanen ingående ramreduktion. Förvaltningsledningen kommer i enlighet med beslutet i RS § 235/20 att ”inför arbetet med förvaltningsplan år 2022–2024 återkomma med en uppdaterad bedömning och förslag på ytterligare åtgärder kring hur balans mellan verksamhet och finansiering långsiktigt kan uppnås inom förvaltningen”

5.3.4 Kvarstående underskott

För 2020 redovisades i förvaltningsplanen ett underskott på -400 miljoner kronor som kvarstående att hantera. Möjligheten att hantera detta underskott genom ytterligare effektiviseringar utan inverkan på kvalitet, produktion och tillgänglighet bedömdes vara begränsad. I enlighet med ärendebeskrivningen, och den tabell som bilades ärende § 235/20 så kvarstår ett behov av en underskottspost även för år 2021.

Jämfört med lägesbeskrivningen i § 235/20 har några poster erhållit finansiering via regionstyrelsens tillfälliga anslag i regionplanen (se avsnitt 5.1.1.)

Kvarstående ekonomiska poster att beakta inför 2021 innebär dock att underskottsposten för 2021 redovisas till -510 miljoner kronor. De viktigaste

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

förklaringsfaktorerna till nivån -510 miljoner kronor är för 2021 tillkommande covid-kostnader för smittspårning, laboratorietjänster, covid-platser på infektionsklinik samt IVA-kostnader utöver det anslag som finns i regionplanen. Vidare kommer en del av EIB-åtgärderna i den under 2019 upprättade planeringen för 2020 inte få effekt under 2021. Därtill tillkommer merkostnader för IT, Samlad service, samt höjda regionvårdspriser. Hälso- och sjukvårdsförvaltningens bruttokostnadsnivå utöver ram erhåller ingen priskompensation vilket successivt genererar ett ökat underskott i förhållande till LPIK-kompensation av ekonomin inom ram. Förändringen av budget från år 2020 till år 2021 innebär en budgeterad bruttokostnadsökning på 3,4 procent efter exkludering av det tillfälliga anslaget för att korta vårdköer.

Den angivna obalansen på -510 miljoner kronor är tekniskt redovisad som en reduktion av personalkostnader i resultaträkningen ovan på personalkategori 00, fördelat över året.

Noteras bör att som generell förstärkning av de långsiktiga driftkostnaderna för år 2021 är kostnaden på 106,7 miljoner kronor budgeterad för "Uppdämt vårdbehov" (se tabell sid 12). Anslaget är tillfälligt för åren 2021–2022.

5.3.5 Känslighetsanalys

Förvaltningens budget omsluter drygt 8 miljarder kronor och påverkas av en mängd händelser, både påverkbara internt inom förvaltningen/regionen och opåverkbara utifrån förändringar i omvärlden. Varje procentenhet i kostnadsökning utöver uppräknad ger ett ökat underskott på cirka 80 miljoner kronor.

Följande omvärldsfaktorer bedöms som de största riskerna mot planerat budgetläge:

- Fortsatt höga kostnader för covid-vård gällande befolkningen, inklusive undanträngningseffekter gällande exempelvis operationer
- Fortsatt höga sjukskrivningstal för medarbetare kopplat till sjukdom covid-19 eller hög frånvaro på grund av befarad smittorisk
- Förseningar i vaccinationsmöjlighet gällande såväl befolkning som medarbetare gällande covid-19
- Fortsatt nationell brist på kompetenta medarbetare inom vissa specialiteter
- Behov av satsningar för anpassning till nationella riktlinjer
- Behov av införande av nya läkemedel
- Ytterligare ökning av patienter med behov av dyr avancerad vård utanför Västmanland i kombination med reviderade prislistor.
- Kortsiktighet i beslut om statsbidrag

Punkterna ovan kompletteras med den positiva utvecklingen inom några områden det senaste året/åren där en fortsatt/bibehållen utveckling kommande år är väsentligt för det samlade resultatet:

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

- Lägre kostnader för inhyrd personal
- En beläggningsgrad på slutenvårdsplatser som understödjer en god patientsäkerhet och en god arbetsmiljö
- Förbättrad samverkan med kommunerna under covid-19 pandemin. Det är en viktig del i förflyttningen mot Nära vård
- En positiv effekt av covid-19 pandemin är att verksamheterna ser nya möjligheter i utvecklingen av digitala lösningar och distanskontakter.

Följande regioninterna faktorer bedöms som de största riskerna mot planerat budgetläge:

- Genomförandet av aktiviteter enligt Åtgärdsplan/Ekonomi i Balans faller inte ut enligt beräknade effekthemtagningar
- Fortsatt begränsade operationsresurser kopplade till befolkningsbehov ger ökade externa kostnader för köpt vård.
- Ökade lönekostnader utöver kompensation.

5.4 Investeringar

Förvaltningens planeringsramar för inventarier och utrustning uppgår till 165 miljoner kronor år 2021, 135 miljoner kronor 2022 och 135 miljoner kronor 2023. Nedan framgår större planerade investeringar år 20xx samt förväntad effekt av dessa.

Större investeringar*	Ny- eller reinvestering	Orsak**	Investerings-belopp (mnkr)	Förväntad effekt
Hjälpmedel (HMC)	Reinvestering	Haveririsk	41,5	Tillhandahålla funktionella och säkra hjälpmedel
Tvättkabinett	Reinvestering	Haveririsk	1,8	Lägre underhålls-kostnader och risk för haveri med stillestånd som följd. Effektivt arbetssätt samt en fungerande vardag med bra arbetsmiljö
Linjäraccelerator	Reinvestering	Skrotas	26,6	Sänkta kostnader för reparationer
Anestesiarbetsstation	Reinvestering	Haveririsk	12,0	Patientsäkerhet
Genomlysningsutrustning lab 12	Reinvestering	Föråldrad teknik	6,5	Bibehålla kapacitet och

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

				kvalitet innan nytt akutsjukhus
Ambulanser	Reinvestering	Haveririsk	6,0	Sänkta kostnader för reparationer
Skelettutrustning lab VA2	Reinvestering	Haveririsk	6,0	Bibehålla kapacitet och kvalitet innan nytt akutsjukhus
Mobil röntgenutrustning 2 st	Reinvestering	Haveririsk	3,0	Undvika haveri
Genomlysningslab (ers. lab17)	Reinvestering	Haveririsk	3,0	Undvika haveri
Operationslänk	Reinvestering	Föråldrad teknik	2,5	Ersätta gammal teknik
Digitala mottagningsrum	NY	Förbättra kvalitet	2,4	Bättre dokumentation och kvalitet
Summa			111,3	

**Orsak enligt klassificering i investeringsverktyget Softpro

Investeringar fastighet enligt byggnadsinvesteringsplan 2021	Om- och nybyggnation	Investeringsbelopp (mnkr)	Förväntad effekt
Sala	Nybyggnation	224,8	Förbättrad funktionalitet och arbetsmiljö. Försäljning gamla byggnader
IVA, HIA, Hus 09, Hus 05 pl 4	Ombyggnad	11,5	Covid-19-anpassning
Jourlaboratorium	Ombyggnad	8,8	
Hus 05, 04 och 83	Ombyggnad	13,0	
Ögonmottagning hus 14,15 och 17	Ombyggnad	3,0	Bättre funktionalitet och arbetsmiljö. Hemtagning utomlänsvård
Rättsspsykiatri	Om- och utbyggnad	9 år 2021 81 år 2022	Ej i investeringsplan. Skapa fler klass2 platser. Ökad hyra fullt finansierad fler utomlänspatienter
Vuxenpsykiatri och BUP, Köping	Ombyggnad	3,5	
Renrum hus 07 (sterilrum)	Ombyggnad	4,7	Möjliggör egen beredning av läkemedel, framför allt ögonkliniken
Lab 17 Röntgen	Ombyggnad	3,1	
Summa		281,4	

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

6 INTERN KONTROLL

Förvaltningens kontrollområden framgår i sammanställningen nedan.

Kontrollområde	Kontrollmål	Kontrollmoment	Väsentlighet och riskbedömning
Behörighetstilldelning i Cosmic.	Att gällande rutiner följs vid beställning samt avbeställning av Cosmicbehörighet.	Genomföra stickprovskontroll av att rätt behörighet är inlagd i systemet.	Kännbar/möjlig
Brandskydd	Efterlevnad av lag/rutin/instruktion för brandskydd.	Kontroll av att lag/rutin/instruktion för brandskydd följs.	Mycket allvarlig/möjlig
Bisyssla	Efterlevnad av riktlinje för bisyssla.	Kontroll av att bisyssla hanteras enligt fastställd riktlinje.	Kännbar/möjlig
Kontroll av löneutbetalningar	Att utanordningslistan i Heroma har kontrollerats och signerats av ansvarig chef i systemet.	Kontroll av att signering sker av utanordningslistan i Heroma.	Allvarlig/möjlig
Arvoden, exklusive förtroendevalda	Att beslut fattas av behörig och att redovisning sker på rätt konto.	Kontroll av att beslut fattas av behörig person och att utbetalningen är rätt konterad, dvs att det avser arvode.	Kännbar/möjlig
Makulering av kundfakturor	Att attest sker av behörig person.	Stickprovskontroll av att makulering av fakturor sker efter attest av behörig person.	Kännbar/möjlig

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

7 FÖRVALTNINGSSPECIFIKA MÅL MED INDIKATORER OCH MÅLVÄRDE

Mål	Indikator	Målvärde 2021	Nuvärde	Redovisas
Nöjda invånare i en attraktiv region				
Invånarna ska ha förtroende för regionens hälso- och sjukvård	Andel invånare som har förtroende för sjukhusen	75 %	70 %	År
	Andel invånare som anser väntetiderna till sjukhusen som rimliga	60 %	50 %	År
	Andel invånare som har förtroende för vårdcentraler	60 %	57 %	År
	Andel invånare som anser väntetiderna till vårdcentralerna som rimliga	70 %	67 %	År
En god och jämlik hälsa				
Följsamhet till nationella screeningprogram	Täckningsgrad mammografi	85 %	2018: 85 % 2019: 84 %	År
	Täckningsgrad aortascreening	85 %	2018: 89 % 2019: 82 %	År
	Täckningsgrad cellprov	85 %	2018: 76% 2019: 82%	År
En effektiv verksamhet av god kvalitet				
Förvaltningens verksamhet ska bedrivas med god tillgänglighet	Andel patienter som får sin vård enligt vårdgarantin	100 %	Primärvård Telefon 2020 Q2: 91 2018: 91	Månad, Delår, År
		85 %	Primärvård Medicinsk bedömning 2019: 80 %	
		95 % (oktobermätning)	Specialistsjv Besök (90 dgr) 2018: 79 % 2019: 88 %	
		90 % (oktobermätning)	Specialistsjv Åtgärd (90 dgr) 2018: 67 % 2019: 76 %	
		90 %	BUP Besök (30 dgr) 2018: 47 % 2019: 61%	
		80%	BUP Utredning 2019: 12%	
		80 %	BUP Behandling 2019: 63%	
	Medelväntetid (minuter) för besvarade samtal 1177 Vårdguiden på telefon	8 min	2018: 14.04 2019: 12,23	Delår, År
	Andel cancerpatienter som genomgått vårdförloppet enligt angiven ledtid	80 %	2019: 46 %	År
Förvaltningens verksamhet ska bedrivas på rätt nivå	Nyttjande av e-tjänster/antal anslutna invånare	80 %	2018: 58 % 2019: 65 %	År

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

Mål	Indikator	Målvärde 2021	Nuvärde	Redovisas
	Andel oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för patienter 65 år och äldre	13 %	2018: 18 % 2019: 17%	Månad, Delår, År
	Primärvårdens kostnadsandel av samtlig hälso- och sjukvård (<i>i Kolada</i>)	18 %	2018: 17 % 2019: 17,1 %	År
Förvaltningens verksamhet ska bedrivas med god kvalitet	Medicinsk kvalitet inklusive patientsäkerhet: Andel sjukdomsområden som når uppsatt målvärde (Målnivåer enligt Vården i siffror)	70 %	2018: 67 % 2019: 69 %	År
	Vårdrelaterade infektioner	<5%	2018: 10,5% 2019: 7,6%	År
	Klädregler och hygienrutiner	90 %	2018: 68% 2019: 71,1%	Delår 1, År
	Antibiotikaanvändning	250 recept 1000 invånare/år	2018: 289st 2019: 296st	År
	Trycksår i slutenvård	Kat1-4 <10% Kat2-4 <3%	2018: Kat 1-4 17,9% Kat 2-4 10% 2019: Kat 1-4 15,2% Kat 2-4 10,1%	Delår1, År
Förvaltningens verksamhet ska bedrivas med god hushållning av resurserna	Antibiotikaanvändning	250 recept 1000 invånare/år	2018: 289st 2019: 296st	År
Löpande uppföljning	Följa remissflödet	AA	AA mål och nu	M
	Återinläggning inom 30 dagar <i>se ovan, samma mått</i>			M
	Undvikbar slutenvård			M
	Vårdproduktion enligt överenskommen specifikation			M
Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare				
Förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare	HME-index	79%	Nytt basvärde nov 2020, 78%	
	Sjukfrånvaro	6,0 %	7,0 %	Månad, Delår, År
	Oberoende av hyrpersonal (kostnad)	2 %	4,8 % (3,6 ack sept 2020)	Delår, År
	Personalrörlighet, tot - Egen begäran - Pensionsavgång - Övriga avgångar		Nya basvärden 2020	Månad, Delår, År
	Prestationsnivå	73 %	Nytt basvärde nov 2020, 70,8 %	År
Förvaltningen ska vara en professionell uppdragsgivare	Uppdragstagarindex	60	2015: 63 2017: 60 2019: 58	/2 år
En stark och uthållig ekonomi				
Verksamheten ska bedrivas inom given ram/fastställd budget	Prognos/utfall ekonomiskt resultat	0	Prognos 2020: -260 mnkr	Månad, Delår, År
Löpande uppföljning	Antal arbetade timmar	Färre än fg år	Prognos +0,5% jmfr fg år	M
	Periodresultat och helårsprognos	0 i förhållande till budget	-517 mnkr ack okt, -260 mnkr prognos 2020	M

Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023

Mål	Indikator	Målvärde 2021	Nuvärde	Redovisas
			-260mnkr	
	Bruttokostnadsutveckling	LPIK	4,3% ack okt	M
	Utfall jämfört med föregående år	Enligt plan	-271 mnkr mot fg år ack okt	M
	Helårsprognos jämfört med budget	0	-260 mnkr 2020: - 260mnkr	M
	Kostnader för anställd och inhyrd personal	2 % av pers.kostn	3,6% ack aug 2020	M
	Kostnad per arbetad timme	Lägre än fg år	497/kr tim ack nov 2020	M
	Investeringar	Enligt inv.ram	175,9 mnkr Prognos Delår 2	M

8 INTERN REFERENS

Denna förvaltningsplan är beslutad av xx 20xx-xx-xx, § xxx

Diarienummer: RV xxxxxxxx

9 UNDERSKRIFTER

Denna förvaltningsplan har upprättats i två exemplar, varefter förvaltningsplanen undertecknats och fördelats med ett exemplar till vardera part.

Västerås [Skriv datum]

Västerås [Skriv datum]

Region Västmanland

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Denise Norström

Håkan Wittgren